

Seale, Clive (1999) **The Quality of Qualitative Research – Introducing Qualitative Methods Series**. London, Sage Publications

Anmeldt af: *Anners Abild*, stud.psych., Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Bogens ærinde som introduktionsbog er at anskueliggøre, hvorledes kvalitative socialforskere kan anvende metoden på en måde, så videnskabelige kriterier som validitet, reliabilitet som generaliserbarhed kan 'tilstræbes', uden at man forud for sin forskning, eller i sin forskning og fremstilling behøver at tilstræbe en afklaring af paradigmatiske diskussioner i lyset af sen- eller postmoderne tænkning. Med andre ord forsøger han sig på at introducere metoden så såvel traditionelle videnskabelige kriterier som nyere relativistiske eller interpretative kriterier overholdes. Og det lykkes.

Lad mig straks tilføje, at jeg måske ikke er den rette til i denne sammenhæng at lave en kritisk vurdering. Dertil er jeg som novice i faget alt for indfanget af de paradigmatiske diskussioner. På den anden side er jeg vel nærmest at betragte som en repræsentant for Seales målgruppe, hvorfor mine opfattelser af bogen bør vurderes fra en pragmatisk vinkel. Hertil kan jeg så sige, at Seale kort og godt, evner at balancere imellem videnskabsteoretiske overvejelser og metodiske tiltag på en måde, så man som yngre forskeraspirant ikke paralyseres imellem videnskabsfilosofiske overvejelser og metodik.

Ideologiske kriterier

Seale benævner sin tilgang til emnet 'subtle realism' (p. 26), med udgangspunkt blandt andet i Hamersley's tilgang af samme navn, Altheide & Johnsons analytiske realisme eller Kants transcendentale idealisme og kritiske realisme. Den er ikke lig, men nær den metodiske litteratur, som jeg siden min spæde start har været optaget af. Seales bog om den kvalitative forsknings kvalitet ligger i den sammenhæng tæt op ad Eisners 'Connoisseurship' (1990) og Kvaales 'håndværksmæssige kvalitet' (1996), og er måske netop så indlysende for mig som novice, idet den supplerer disse. Med det in mente, hvad er det da Seale skriver om:

Bogens indhold

Bogen er delt op i to afdelinger. Den første beskæftiger sig med generelle videnskabsteoretiske og metodiske overvejelser, medens den anden del sætter disse overvejelser ind i konkret praksis.

Del 1.

I kapitel 1 slår Seale et slag for, at man fremfor at fokusere på et sæt kriterier for, hvorledes kvalitativ forskning skal vurderes, bør lære af hinanden og hinandens tilgange. Kvaliteten kan ikke blot underlægges en enkelt skole dannelse, men er variabel.

I kapitel 2 om den postmoderne dekonstruktion af videnskabelige kriterier, fastholder Seale, at selv om man ikke længere kan læne sig op ad et specifikt sæt kriterier for at bedømme forskning, så bør man ikke helt forkaste en idé om kriterier at dømme ud fra. Herunder at man fortsat kan finde frem til en vis værdi i videnskabelige værker, selv om deres 'autoritet' er undermineret.

I kapitel 3 ser han forskning som en 'håndværks kvalitet', uafhængig af vedvarende filosofiske og epistemologiske debatter, hvilke man bør bruge til at udvikle en metodisk opmærksomhed. Problemet med debatter mellem forskellige videnskabelige skole-dannelser er dog, at de ofte slører den styrke de enkeltvis måtte have, alt efter hvem der nu har det seneste og stærkeste argument. '*Subtle realism*' udgør her et pragmatisk filosofisk rationale til at placere sin egen forskning i feltet udfra.

I kapitel 4 slår han et slag for, at man fortsat kan opstille idealer for forskning. Der kan ganske vidst ikke opstilles en enkelt generel 'kriteriologi', men dog en række skema'er der kan gøre forskeren opmærksom på de specifikke aspekter, som deres egen forskning berører. Således udgør *reliabilitet* og *validitet*, selv med en postmoderne tilgang, et brugbart udgangspunkt for den forsker, der ønsker at være metodisk opmærksom. Herunder kan forskningsbeskrivelser synes mere plausible i det øjeblik, man inddrager allerede eksisterende viden på feltet, eller når man underbygger deres sandsynlighed med supplerende viden og passende bevisførelse for centrale påstande.

Del 2

I kapitel 5 fremhæves at triangulering og deltagervalidering ganske vidst var tænkt som teknikker til at underbygge en enkelte sandheds påstande, men som med en postmoderne vinkling kan opfattes som en måde til at inddrage multiple perspektiver i en forskning.

I kapitel 6 indlemmer Seale triangulering, deltagervalidering og analytisk induktion som tre måder, hvorpå man kan inddrage falsifikationskriterier i sin forskning. De kan således tjene til at illustrere eller generere negative hændelser eller afvigelser fra ens grundlæggende påstande.

Kapitel 7 handler om '*grounded theory*', hvis klassiske kvaliteter fortsat fremhæves – den kreative interaktion imellem teori og forskningspraksis, sammenhængen imellem teoretiske koncepter og data samt imellem påstande og empirisk 'bevis' for disse, og endeligt den teoretiske 'sampling' hen imod de yndede '*thick descriptions*'. Som i resten af bogen udgør disse heller ikke endegyldige kvalitetskriterier for forskning, men tjener primært som værdifuld metodisk inspirationskilde

Kapitel 8 omhandler generaliserbarhed, der ganske enkelt fremhæves som et tilstræbeligt kriterium for kvalitet; "...in most cases it is an advantage to try to generalize the relevance of qualitative research studies".

Kapitel 9 er nok mestendels en advarsel til novicer om ikke at forfalde til kvalitativ-contra-kvantitativ holdning. De anførte påstande er da heller ikke nødvendigvis spændende for dem, der ser en indlysende fordel i at kombinere disse to.

Kapitel 10 om *replicabilitet* og *reliabilitet* er derimod uhyre spændende for såvel novicer som erfarne forskere. Det omhandler blandt andet det klassiske problem med praktisk *replicabilitet* af kvalitative projekter og beskriver en række tilgange til, hvorledes man kan forbedre dette aspekt ('peer-auditing' – 'methodological accounting' - systematisk kodning af transskriptioner ved hjælp af flere forskere m.m.)

Kapitel 11 tager fat og udmærker sig der, hvor også Kvaless 'Interview' (1996) udmærker sig. Seale og Kvale har her det tilfælles, at de griber fat i formidlingsaspektet ved kvalitative forskningsprojekter, hvilket desværre overses i den største del af de metodiske bøger.

Kapitel 12 fortsætter lidt i samme boldgade, men fremhæver her især, at forskeren skal gøre sig synlig i sine tekster og ikke forfalde til at gemme sig bag metodisk retorik. Kvaliteten bliver her et spørgsmål om æstetikken i formidlingen, på grænsen til men uden at forfalde til at sætte æstetiske kriterier for et forskningsprojekts plausibilitet.

Afsluttende bemærkninger

Generelt er bogen velskrevet og til tider underfundig. Den savner på ingen måde teoretisk eller metodisk slagkraft, selv om den måske vil være lovlig let for den erfarne kvalitative forsker. Men for alle, der fortsat føler sig hængt op i paradigmediskussioner imellem positivistiske og konstruktivistiske positioner, kan den tjene som nyttig læsning. Den erfarne forsker vil her kunne finde en trofælde og aspiranten en nyttig vejviser. At bogen så tillige er velskrevet, vel underbygget og overskuelig gør den så meget mere til et plus. Og skal jeg endelig anføre noget negativt, så er det vel, at den sagtens kunne have fyldt 100 sider mere, så nogle af de pointer, der anføres undervejs kunne være blevet uddybet.

Referencer

- Eisner, E. (1990) *The Enlightened Eye; Qualitative Inquiry and the Enhancement of Educational Practice*. New York, MacMillan Publishing Company
- Kvale, S. (1996) *InterViews: An Introduction to Qualitative Research Interviewing* Thousand Oaks, SAGE Publications.